

[Steen Folke]

gust sagde ministeren om Genèveforhandlingerne i Radioavisen:

»Det er helt forkert at tale om forlængelse af forhandlingsfrist.«

Det er det helt centrale punkt i dagsordenen af 26. maj, som ministeren allerede i slutningen af august klart og utvetydigt udtalte sig direkte i modstrid med. Hvis ikke det er at udvise foragt for flertallet, for den politik, flertallet har pålagt regeringen at føre, og som regeringen og udenrigsministeren har accepteret at føre, så ved jeg ikke, hvad det er.

Jeg mener i øvrigt, at det er den samlede regerings ansvar først og fremmest, at man er kommet ud i en situation, som er parlamentarisk uholdbar. Det er ikke alene udenrigsministerens skyld, og det er slet ikke først og fremmest hans uheldige udtalelser, det bør dreje sig om. Det er et spørgsmål om den måde, hvorpå regeringen i det hele taget har forvaltet den sikkerheds- og atomoprustnings- eller nedrustningspolitik, som der er et flertal for i folkettinget. Den måde er efter vores mening uacceptabel.

Der skal ikke være nogen tvivl om, at vi i konsekvens heraf sådan set hellere så en mistillidsdagorden stillet til hele regeringen end lige præcis alene til udenrigsministeren. At udenrigsministeren har sin væsentlige del i sammenhængen, er ubestrideligt, men statsministeren har sit ansvar, og det er både et overordnet ansvar og et direkte ansvar. Jeg vil henvise til, at både udenrigs- og statsministeren i udenrigspolitisk nævn – og det er fremgået ved andre lejligheder også – klart har meddelt sig til omverdenen på en måde, hvor man pligtskyldigst har forelagt de dagsordener, der er blevet vedtaget herinde, men så alligevel har tilføjet, at regeringens holdning, dens egen mening var nu en ganske anden end den, flertallet havde. Sådan mener jeg ikke at en regering kan opføre sig, hvad enten det er udenrigsministeren eller det er statsministeren eller det er nogen som helst anden minister. Privat må udenrigs- og statsministeren mene lige præcis, hvad de har lyst til, men hvis de skal udtale sig udadtil, bliver de nødt til at udtale sig i overensstemmelse med det, som er vedtaget af et flertal i folkettinget. Det har regeringen ikke gjort i en række tilfælde; tværtimod har man mindst talt ikke lagt skjul på, at man så anerledes på det.

Det er efter vores mening det afgørende, og jeg synes også, at hele begivenhedsforløbet omkring afstemningerne i FN er et glimrende eksempel på, at regeringen – og det er hele regeringen – handler på en måde, som er i klar modstrid med folketingsflertallet. Når udenrigsministeren så oven i købet til Information udtaler, at man med omhu har sørget for at placere det pågældende møde i udenrigspolitisk nævn sådan, at instruksen var afgivet på forhånd, så er det unægtelig at skære det ud i pap, at man er ligeglad med, hvad flertallet mener. Og igen er det ikke kun udenrigsministeren, der har givet udtryk for det. Det er også statsministeren, som klart er medansvarlig for nøjagtig det samme hændelsesforløb, og som har givet udtryk for nøjagtig det samme, at man var ligeglad med, hvad et flertal i nævnet mente; man afgav sin instruks, selv om man godt vidste, at den var i modstrid med et flertals ønske.

Vi mener, at disse eksempler sammen med det øvrige viser, at det i virkeligheden er regeringen som helhed først og fremmest, som er ansvarlig for, at der er opstået en situation, som parlamentarisk set er uholdbar. Som sagt foretrækker vi egentlig en mistillid til hele regeringen, fordi den ikke magter, ikke vil eller ikke ønsker i virkeligheden at forvalte den sikkerhedspolitik, som der er flertal for i folkettinget.

Nu vel, socialdemokratiet har stillet en dagsorden om udenrigsministeren; vi mener, den dagsorden er velbegrundet; på baggrund af, hvad ministeren har sagt og gjort, er det velbegrundet at udtale mistillid til udenrigsministeren, og derfor kan vi støtte den socialdemokratiske dagsorden.

Steffensen (KrF):

Det var jo stærke ord fra hr. Steen Folke angående belæringen af, hvad man bør gøre i et parlament, og hvad man bør gøre i demokratiske forsamlinger. Efter VS' kongres kan man godt sætte spørgsmålstegn ved, om hr. Steen Folke er den rette til at komme med disse belæringer.

Men i øvrigt er det således, at den debat, vi nu har ført, og den sidste forespørgsel heller ikke bringer noget som helst nyt ind i sagen. Derfor vil jeg sige, at kristeligt folkeparti tager udenrigsministerens besvarelse af denne forespørgselsdebat til efterretning.